

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Фінансове право»

Рівень вищої освіти	Перший
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок ОПП Фінанси, банківська справа та страхування
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова
Курс, семестр	1 курс, 1 семестр
Трудовісність	120 годин, 4 кредитів
Мова(и) викладання	Державна
ННІ / факультет, кафедра	Факультет обліку та фінансів Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробника(ів)	Капаєва Людмила, кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри e-mail: liudmyla.kapaieva@pdau.edu.ua тел.. +38050-32-77-840 сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/kapayeva-lyudmyla-mykolayivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	формування системи теоретичних і практичних знань у галузі фінансового права як окремої ланки правознавства, про законодавчі та інші нормативно-правові акти, що стосуються сфери суспільних відносин
Компетентності	<i>загальні:</i> ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК03. Здатність планувати та управляти часом. ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК12 Здатність працювати автономно. ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. <i>спеціальні:</i> СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового та фондового ринку. СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.
Результати навчання	ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування. ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності

	вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
Методи навчання	1) Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: - словесні (лекція, розповідь, пояснення); - наочні (ілюстрування); - практичні (вправи, робота з навчально-методичною літературою); 2) Методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності: - формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, навчальні дискусії, відповіді на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти); - стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності; 3) Інноваційні та інтерактивні методи навчання: - інтерактивні (дискусії, рольові та ділові ігри); комп'ютерні, мультимедійні (використання мультимедійних презентацій); 4) Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: - усного контролю (опитування, бесіда, доповідь); - письмового контролю (самостійна робота, есе, творче завдання); - самоконтролю (тести, самостійний пошук помилок, самоаналіз, визначення пріоритетних напрямів власного навчального інтересу)
Програма навчальної дисципліни	Тема 1. Фінансова діяльність держави. Тема 2. Предмет, метод, джерела та система фінансового права. Тема 3. Правові засади фінансового контролю в Україні. Тема 4. Правовий режим державних і місцевих фондів коштів. Тема 5. Правові засади регулювання державних доходів. Тема 6. Правове регулювання державних видатків та бюджетного фінансування в Україні. Тема 7. Правові основи банківської діяльності, грошового обороту і валютних відносин в Україні.
Стратегія оцінювання результатів навчання	Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюються у відповідності до форм поточного та семестрового оцінювання результатів навчання. Поточний контроль: 1) опитування; 2) виконання тестів; 3) виконання вправ на практичних заняттях; 4) виконання завдань самостійної роботи. Форми семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим і навчальним планом: залік. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни наведена в додатку А. Шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти наведена в додатку Б.
Політика навчальної дисципліни	Відвідування занять: Відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі вищої освіти, що навчаються в Полтавському державному аграрному університеті дотримуючись положень Статуту ПДАУ та норм Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини (лікарняний, вагітність і пологи, тощо). Правила поведінки на заняттях: Здобувачі вищої освіти мають з'являтися на заняття вчасно, при проходженні заняття онлайн обов'язково вмикати камеру та мікрофон. Списування під час контрольних заходів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється

	використовувати лише під час он-лайн тестування або користування калькулятором. Дедлайни та перескладання: Виконання вправ на практичних заняттях виконуються під час проведення практичних занять, завдання самостійної роботи виконуються відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми. Перескладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів. Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Списування під час контрольних заходів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist Виконання вправ на практичних заняттях виконуються під час проведення практичних занять, завдання самостійної роботи виконуються відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми. Перескладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів.
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Відсутні.
Рекомендовані джерела інформації	Основні 1. Банківське право: підручник. За ред. Є.П. Гайворонського. К.: Друкарський двір Олега Федорова, 2018. 346 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/26002/1/O_Baklan_BP_p_2018_FPMV.pdf 2. Голядова Т. О., Латковський П.П. Податкове право : навчальний посібник (для здобувачів вищої освіти денної форми навчання). Одеса, 2019. 167 с. URL: http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/12470 3. Гончарук С.М., Долбнева Д.В., Приймак С.В., Романів Є.М. Фінансовий контроль: теорія, термінологія, практика : навч. посібник. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2019. 298 с. URL: https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/FINANSOVYY-KONTROL-navchalnyy-posibnyk.pdf 4. Колісников А. В., Крутько І. М., Мозгова О. Т. Фінансове право: Конспект лекцій. Харків: УкрДУЗТ, 2019. 106 с. URL: http://lib.kart.edu.ua/ 5. Латковська Т.А., Сідор М.І., Койчева О.С. Фінансове право: навчальний посібник (для здобувачів вищої освіти денної форми навчання). 2019. 226 с. URL: https://hdl.handle.net/11300/12471 6. Латковська Т.А., Сідор М.І., Койчева О.С. Фінансове право: навчальний посібник (для здобувачів вищої освіти денної форми навчання). 2019. 226 с. https://hdl.handle.net/11300/12471 7. Сідор М. І. Фінансовий контроль : навчальний посібник (для здобувачів

вищої освіти денної форми навчання). Одеса, 2019. 145 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/12473>

8. Фінансове право : підручник / [О. О. Дмитрик, І. Є. Криницький, О. А. Лукашев та ін.] ; за ред. М. П. Кучерявенка, О. О. Дмитрик. Харків : Право, 2019. 416 с.
9. Фінансове право: конспект лекцій / укладач М. В. Плотнікова. Суми : Сумський державний університет, 2019. 253 с.

Допоміжні

1. Бліхар М. Фінансово-правова природа відносин, що виникають у процесі здійснення інвестиційної діяльності. *Підприємництво, господарство і право*. Адміністративне право і процес. 2019. №11. С. 201-206. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/11/36.pdf>
2. Бліхар М., Гей У. Правові засади складання та розгляду бюджетної декларації. *Підприємництво, господарства і право*. 2021. №6. С. 143-149. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2021/6/23.pdf>
3. Бліхар М.М., Рудницька Ю.С. Принципи бюджетного права. *Держава та регіони*. Серія: Право. 2021. №4 (74). С. 35-40. URL: http://www.law.stateandregions.zp.ua/archive/4_2021/6.pdf
4. Будник Л.А. Принципи податкового права: зміст і класифікація. Науково-дослідний інститут публічної політики і соціальних наук. *Теоретичні питання юриспруденції і проблеми правозастосування: виклики XXI століття*. Харків, 2020.
5. Волощук М.Г., Петріченко О.О., Білаш О.В., Карабін Т.О., Менджул М.В. Податкове право країн ЄС. Посібник. Ужгород. Видавництво Олександра Гаркуші, 2021. 144 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua>
6. Воронкова О., Воленко В. Передовий досвід організації комбінованих систем державного фінансового контролю і його значення для України. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2021. №3(38). С. 182–190. URL: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v3i38.237442>
7. Гетьманець О.П. Завдання науки фінансового права в умовах розвитку господарських відносин в Україні. *Forum Prava*. 2020. №60 (1). С. 6-12. URL: https://forumprava.pp.ua/files/006-012-2020-1-FP-Getmanets_3.pdf
8. Дамірчиев М. І. Фінансова діяльність держави. *Право та інноваційне суспільство*. 2020. №2(15). С. 135-141. URL: <https://openarchive.nure.ua/handle/document/16002>
9. Державні фінанси: Методичні рекомендації для вивчення дисципліни [Текст] : для студ. спец. 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», ступінь бакалавр / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, Каф. Фінансів та банк. справи ; Н.О. Слободянюк. Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2019. 67 с.
10. Дікань Л. В. Державний фінансовий контроль: концептуальні основи його розвитку. *Міжнародний науковий журнал «ІНТЕРНАУКА»*. Серія: «Економічні науки». 2019. № 2(22). С. 38-51. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/21256>
11. Дмитрик О.О. Класифікація джерел фінансового права. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/132413286.pdf>
12. Іванський А.Й. М'яке право в системі джерел фінансового права України. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2021. Випуск 2 (37). С. 66-70. URL: http://pjv.nuoua.od.ua/v2_2021/14.pdf
13. Іляшенко А. Значення та роль бюджетного контролю в системі бюджетного процесу. *Економіка та суспільство*. 2021. №24. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-24-33>

14. Качула С. Інститут державного контролю як механізм посилення ефективності використання фінансових ресурсів на соціальний розвиток. *Економіка та суспільство* 2020. №21. С. 107-113. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/36>
15. Коваленко А.А. Особливості регулятивної функції фінансового права. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Юриспунденція. 2019. №38. С. 50-53. URL: <https://vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc38/13.pdf>
16. Ковалко Н. М. Соціально-економічні трансформації суспільства та їх вплив на побудову системи фінансового права. *Збірник наукових праць НДІ ПЗІР НАПрН України*. Вип. 6: Інноваційний процес в умовах глобальних викликів : за матеріалами круглого столу, 5 жовтня 2021 року. Харків: НДІ ПЗІР НАПрН України, 2021. С. 66-72. URL: <https://openarchive.nure.ua/handle/document/20784>
17. Ковалко Н.М. Соціально-економічні трансформації суспільства та їх вплив на побудову системи фінансового права. URL: https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2021/Conf_05.10.21/Conf_05.10.21_11.pdf
18. Койчева О.С. «Банківське право» у системі фінансово-правових дисциплін. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. №1. С. 169-172. URL: http://www.lsej.org.ua/1_2021/42.pdf
19. Кур'янов В.В. Уніфікація системи державного фінансового контролю в умовах глобалізації. *Соціальна економіка*. 2020. Вип. 59. С. 72-83. URL: <https://periodicals.karazin.ua/socoeconom/article/view/16121/15012>
20. Нестеренко А.С. Дослідження фінансових правовідносин як об'єкта механізму функціонування фінансової системи України. *Право та державне управління*. 2020. №1. Том 1. С. 205-210. URL: http://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/1_2020/tom_1/33.pdf
21. Нестеренко А.С. Фінансово-правовий механізм забезпечення функціонування фінансової системи України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. №2. С. 524-527. URL: http://lsej.org.ua/2_2020/143.pdf
22. Плотнікова Н.О. Правовий аспект державних та місцевих запозичень. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*. 2019. №26. С. 78-81. URL: <https://periodicals.karazin.ua/law/article/view/12681>
23. Проць І.М. Принципи бюджетного права: правова природа, поняття та система. *Соціально-правові студії*. 2020. Випуск 4 (10). С. 116-122. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3498/1/17.pdf>
24. Пустовіт Ю.Ю. Суб'єкти державного фінансового контролю України в умовах євроінтеграції. *Держава та регіони*. Серія: Право. 2019. №3 (65). С. 196-203. URL: http://www.law.stateandregions.zp.ua/archive/3_2019/34.pdf
25. Радченко О. Право грошового обігу як підгалузь фінансового права. *Підприємництво, господарство і право*. Фінансове право. 2020. №10. С. 205-210. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2020/10/35.pdf>
26. Радченко О.М. Фінансово-правова природа грошей. *Юридичний бюлетень*. 2020. Випуск 14. С. 55-68. URL: <http://www.lawbulletin.oduvs.od.ua/archive/2020/14/9.pdf>
27. Савчук С.С. Міжнародно-правові стандарти банківської діяльності: монографія. Київ-Одеса: Фенікс, 2019. 258 с. URL: <http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/42870>
28. Сисоєва І. М., Добіжа Н. В. Особливості здійснення державного фінансового контролю в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 18. С. 11–18. DOI: [10.32702/2306-6814.2021.18.11](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.18.11)

	29. Сосенко В. Внутрішні документи суб'єкта фінансового моніторингу як джерела фінансового права. <i>Підприємництво, господарство і право</i>. Фінансове право. 2020. №4. С. 214-223. URL: http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2020/4/37.pdf 30. Стецюк В.В. Особливості суспільних відносин в сфері державного кредиту як фінансово-правового інституту. <i>Прикарпатський юридичний вісник</i>. 2019. Випуск 1 (26). Том 3. С. 61-65. URL: http://pjv.nuoua.od.ua/v1-3_2019/14.pdf 31. Торовець Л.Ю. Правове регулювання фінансової діяльності органів публічної влади. <i>Інвестиції: практика та досвід</i>. 2021. №7. С. 98-105. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/7_2021/17.pdf 32. Яворський І.І. Специфіка джерел процесуальних норм бюджетного права. <i>Право та державне управління</i>. 2019. №2 (25). Том 2. С. 86-90. URL: http://www.pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/2_2019/tom_2/14.pdf 33. Якимчук І.М. Державний фінансовий контроль в Україні та перспективні напрями його вдосконалення. <i>Економіка та держава</i>. 2021. №7. С. 34-39. DOI: 10.32702/2306-6806.2021.7.34
Рік введення	2023

Додаток А
Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
Денна форма навчання
072ФБССФР_бд_2023(стн)

Назви тем	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				
	денна форма				
	Опитування	Виконання тестів	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Разом
Тема 1. Фінансова діяльність держави.	2	4	1×4	2	12
Тема 2. Предмет, метод, джерела та система фінансового права.	2	4	1×10	2	18
Тема 3. Правові засади організації фінансового контролю в Україні.	2	4	1×4	2	12
Тема 4. Правовий режим державних і місцевих фондів коштів.	2	4	1×11	2	19
Тема 5. Правове регулювання державних доходів.	2	4	1×9	2	17
Тема 6. Правове регулювання державних видатків та бюджетного фінансування в Україні.	2	4	1×2	2	10
Тема 7. Правові основи банківської діяльності, грошового обороту і валютних відносин в Україні.	2	4	1×4	2	12
Індивідуальне завдання	-	-	-	-	-
Разом	14	28	44	14	100

Додаток Б

Шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти 072ФБССФР_бд_2023(стн)

- **Опитування** (діапазон 0-2 бали):

2 бали	здобувач вищої освіти надав повну відповідь, що свідчить про високий рівень знань механізму функціонування державних фінансів; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; вміння виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань; знання прав і обов'язків члена суспільства, розуміння цінностей вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
1 бал	здобувач вищої освіти надав неповну відповідь, що свідчить про достатній рівень знань механізму функціонування державних фінансів; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; вміння виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань; знання прав і обов'язків члена суспільства, розуміння цінностей вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
0 балів	здобувач вищої освіти не надав відповідь, що не дає можливість оцінити формування ним відповідних компетентностей та набуття програмних результатів навчання

- **Виконання тестів** (діапазон 0-4 бали – за питомою вагою вірних відповідей – виконуються за допомогою онлайн-платформи MOODLE);

- **Виконання вправ на практичних заняттях** – по кожному практичному заняттю потрібно виконати половину практичних завдань на вибір (діапазон 0-1 бал за кожне завдання);

1 бал	правильне виконання, що демонструє знання механізму функціонування державних фінансів; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; вміння виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань; знання прав і обов'язків члена суспільства, розуміння цінностей вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
0 балів	студент не виконав правильно завдання, що не дає можливість оцінити наявність здобутих результатів навчання

- **Виконання завдань самостійної роботи** – виконується будь-яке завдання за власним вибором (діапазон 0-2 бали):

2 бали	здобувач вищої освіти виконав завдання, що свідчить про високий рівень знань механізму функціонування державних фінансів; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; вміння виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань; знання прав і обов'язків члена суспільства, розуміння цінностей вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
1 бал	здобувач вищої освіти неповністю виконав завдання з допущеними помилками, що свідчить про базовий рівень знань механізму функціонування державних фінансів; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; вміння виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань; знання прав і обов'язків члена суспільства, розуміння цінностей вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
0 балів	здобувач вищої освіти не виконав завдання, що не дає можливість оцінити формування ним відповідних компетентностей та набуття програмних результатів навчання